

Залежно від стратегії фінансової політики та стану економіки, інструменти фінансового регулювання можуть здійснювати свій вплив у формі обмежень або стимулів. Форма (лат. forma — зовнішнє окреслення, вираження будь-якого змісту) фінансового регулювання — це конкретні засоби впорядкування державою процесів економічного розвитку. Форми фінансового регулювання у вигляді його інструментів формують інструментарій впливу держави на соціально-економічні процеси.

Таким чином, аналіз сучасних трактувань змісту та сутності поняття «фінансове регулювання» дозволив виокремити основні форми (стимулювання, обмеження) та інструменти (податки, кредитування, цінове регулювання, бюджетне фінансування та інвестиції) фінансового регулювання економічних процесів. Також варто зазначити, що у виборі фінансових інструментів і ступені їх впливу має бути закладений стимулюючий характер. Саме в цьому разі фінансове регулювання спроможне відігравати суттєву роль у забезпеченні економічного зростання держави.

Список літератури

1. Большой экономический словарь / под ред. А. Н. Азрилияна. — 2-е изд., доп. и перераб. — М. : Ин-т новой экономики, 1997. — 864 с.
2. Федосов В. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрямки / Федосов В., Опарін В., Львовчкін С. — К. : КНЕУ, 2002. — 387 с.
3. Сердюк І. Г. Державне регулювання інноваційної діяльності суб'єктів господарювання / І. Г. Сердюк // Економіка АПК. — 2003. — № 10. — С. 39—45.

УДК 336.6

Ф.А.Зінченко,

асистент кафедри міжнародних фінансів,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВЕНЧУРНОЇ «ЕКОСИСТЕМИ» В УКРАЇНІ

Перехід національної економіки на інноваційні рейки розвитку неможливий без використання венчурної форми фінансування. Саме венчурний капітал, який за своєю суттю є ризиковим, повинен стати одним із стовпів становлення інноваційного підприємництва.

Поняття «венчурний інвестиційний фонд» було законодавчо визначене ще у 2001 році в Законі України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» (№2299-III від 15.03.2001р.). Сьогодні фонди такого типу є найчисельнішими. Так, на кінець 2 кв. 2013 року в Україні було зареєстровано 1204 інвестиційних фонди, 965 із яких були венчурними. Загальна вартість активів, що знаходяться під їх управлінням останніх, дорівнювала 137 млрд грн, що становить майже 85 % усіх коштів акумульованих ІСІ. Однак, вітчизняна практика «венчурного» інвестування не має нічого спільного із загально прийнятими в світі принципами фінансування інноваційного бізнесу. Майже всі українські венчурні фонди — це інструменти податкової оптимізації, що використовуються фінансово-промисловими групами різного гатунку [1].

У той же час, за останні два роки в країні значно активізувались процеси становлення «справжньої» венчурної екосистеми. Відкриваються бізнес-інкубатори, регулярно проводяться профільні семінари, тренінги та конференції, формується перше малочисельне покоління бізнес-янголів.

Зародковий стан венчурного інвестування пояснює непрозорість даного ринку в Україні. Це ускладнює його кількісний аналіз. За оцінками учасників вітчизняного ринку обсяг венчурних інвестиційний за 2012 рік склав від 50 до 100 млн дол. США. Для порівняння за цей же період у РФ у ризикові технологічні бізнес-проекти було вкладено 910,6 млн дол. США [2].

У цілому ж у світі загальний обсяг венчурних інвестицій у 2012 році становив 41,5 млрд дол. США, що на 20 % менше показника 2011 року — 51,7 млрд дол. США. Беззаперечним лідером із ризикового фінансування залишаються Сполучені Штати, де на початок 2013 року 8288 компаній, більшість яких зареєстрована у всесвітньовідомій Силіконовій долині, отримали 167,9 млрд дол. США венчурних інвестицій [3].

Слід відмітити, що українські стартап-компанії за масштабами та бюджетом поступаються своїм світовим іііі, зокрема, й російським аналогам. Багато вітчизняних компаній із самого початку орієнтуються виключно на закордонні ринки, розробляючи продукти для західних клієнтів.

Каталізатором й епіцентром зародження української венчурної екосистеми є сектор інформаційних технологій. Останній демонструє один із найшвидших темпів зростання серед всіх галузей народного господарства. Хоча українські аутсорсингові компанії займають усього 3 % ринку даних послуг у Європі, Блі-

зкому Сході та Африці, за останні роки обсяг виконаних ними замовлень зростає суттєво більшими темпами ніж у іноземних конкурентів, на 30 % щорічно, і склав 1,5 млрд дол. США [4].

Відносна легкість створення доданої вартості та низька капіталомісткість приваблює в галузь інформаційних технологій усе більше підприємців і фахівців. Це збільшує конкуренцію та ставить перед менеджерами проектів нові вимоги відносно бізнес-ідей і шляхів їх монетизації.

Сектор ІТ характеризується високою різноманітністю. Накопичення критичної маси проектів в одному секторі веде до подальшої сегментації галузі. Тут виділяють електронну комерцію, рішення для телекомунікацій, туризму, освіти, соціальні мережі, хмарові технології, мобільні додатки тощо. Насичення ринку в одному сегменті дає поштовх супутнім сервісам (зростання електронної торгівлі стимулює розповсюдження он-лайн кредитування, хмарних сервісів і рішень з логістики).

Іншими високотехнологічними галузями, які в світі традиційно є реципієнтами венчурних інвестицій, — є сектори біо- та промислових технологій. До першого відносять підприємства, що розробляють медичне обладнання, лікарські засоби, проводять медичні лабораторні дослідження та клінічні випробування, надають інноваційні медичні послуги; до другого — розробників обладнання та приладів для використання в галузі «чистих технологій», виробників машин та устаткування різноманітного призначення для використання в промисловості, виробників хімічної продукції та матеріалів.

Однак, у вітчизняних реаліях зазначені сектори поки що не знаходять підтримки з боку жодної із груп венчурних інвесторів: бізнес-янголів, венчурних фондів чи окремих підприємств.

У цілому можна виділити такі проблеми в розвитку венчурно-гофінансування в Україні:

1. негнучкість і занадто велика зарегульованість існуючих організаційно-правових форм для інноваційних проектів;

2. недостатній обсяг грантової підтримки на ранніх етапах розвитку стартапів;

3. слабка інтеграція в глобальну інноваційну-венчурну екосистему та суттєві перешкоди при проведенні міжнародних операцій новоствореними інноваційними компаніями.

Подолання зазначених перешкод разом із поліпшенням загального інвестиційного клімату в країні прискорить інноваційне перетворення національної економіки, а від так і збільшить її міжнародну конкурентоспроможність.

Список літератури

1. Сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/analituaib/publ_ici_quart.html
2. «MoneyTree™: Навигатор венчурного ринка» Центр технологій і інновацій PwC і ОАО «РВК». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.pwc.ru/en_RU/ru/technology/assets/moneytree-april-2013.pdf
3. EY's global venture capital insights and trends report 2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Strategic-Growth-Markets/Global-VC-insights-and-trends-report-2013>
4. Сайт Асоціації «Інформаційні технології України». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.itukraine.org.ua/ru/it>

УДК 330.332.1

Т. Г. Іванова,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту банківської діяльності, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Одним із шляхів прискорення економічного розвитку регіону є активізація його інноваційної діяльності. Провідне місце в активізації інноваційної діяльності регіону відводиться інвестиційному забезпеченню як одній із дієвих форм фінансування розробки й упровадження інновацій. Інвестиційне забезпечення відіграє важливу роль на всіх стадіях інноваційного процесу.

У роботі [1] проаналізовано сутність інноваційної стратегії розвитку економіки України, її стан і перспективи. Особливість інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку регіону полягає в тому, що воно має виконувати роль інструменту розширеного відтворення основного капіталу господарського комплексу регіону. Такий підхід до інвестиційного забезпечення дає підстави розглядати його як основне джерело формування інвестиційних ресурсів і фінансування всіх сфер діяльності регіону. Тільки за умови інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку інвестиційно-інноваційна діяльність досягає комплексного характеру, що створює можливість регіональній економіці динамічно розвиватися і формувати фінансові ресурси.